

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

En aquesta resolució s'han ocultat les mencions a la població afectada per tal de donar compliment a l'art. 17.2 de la Llei 32/2010, atès que en cas de revelar el nom de la població afectada, es podrien identificar també les persones físiques afectades.

Identificació de l'expedient

Resolució del procediment sancionador núm. PS 29/2020, referent a l'Escola (...)

Antecedents

1. En les dates 06/05/2019 i 08/05/2019, van tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades tres escrits de tres persones diferents, pels quals formulaven tres denúncies contra l'Escola (...)(en endavant, l'Escola), en relació amb un presumpte incompliment de la normativa sobre protecció de dades personals.

En concret, les tres persones denunciants es queixaven que l'Escola publicava al seu lloc web de manera oberta i per tant accessible a tothom a través d'internet, així com a altres adreces URL, com ara "(...)google.photos/share" i a la plataforma YouTube, diferents fotografies i vídeos en què apareixien el seus fills/es menors d'edat, sense que s'hagués atorgat el seu consentiment per a tal difusió d'imatges. Així mateix, dues de les persones denunciants, afegien que els suports o dispositius mòbils (com ara una tauleta) en què s'emmagatzemen les imatges dels alumnes del centre esmentat, haurien sortit fora del recinte escolar, tenint en compte que moltes imatges constaven pujades a internet fora de l'horari escolar o en vacances escolars.

Les persones denunciants adjuntaven les imatges a les què feien referència, i també van informar a l'Autoritat de les adreces URL on es podien visionar les dites imatges i vídeos.

2. L'Autoritat va obrir una fase d'informació prèvia corresponent a cada denúncia (núm. IP 141/2019, IP 142/2019 i IP 144/2019), d'acord amb el que preveu l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, i l'article 55.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (d'ara endavant, LPAC), per determinar si els fets eren susceptibles de motivar la incoació d'un procediment sancionador, la identificació de la persona o persones que en poguessin ser responsables i les circumstàncies rellevants que hi concorrien.

3. En les dates 27/05/2019, 03/07/2019 i 15/07/2019, en el si d'aquesta fase d'informació prèvia, l'Àrea d'Inspecció de l'Autoritat va fer una sèrie de comprovacions a través d'Internet sobre els fets objecte de denúncia. Així, es va constatar que es publicaven de manera oberta a la pàgina web de l'Escola i a les plataformes

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

(...)//photos.google.com/share i YouTube, les fotografies i vídeos on apareixien els fills/es menors d'edat de les persones aquí denunciants.

En concret, les verificacions efectuades afecten als llocs i adreces URL següents:

- En el lloc web de l'Escola, (...)“(...)es podien visionar uns vídeos que es corresponen amb el que es denuncia. Les mateixes imatges constaven també publicades en obert al Canal YouTube ((...)).

- L'Escola també tenia publicades imatges dels seus alumnes, entre d'ells els fills/es de les persones aquí denunciants, i en alguns casos en primer pla, a la plataforma (...)//photos.google.com/share.

(...); (...); (...)

4. En aquesta fase d'informació, en data 25/10/2019 es va requerir l'entitat denunciada perquè informés sobre les raons per les quals es publicava en obert tota la informació esmentada, i si l'Escola disposava del consentiment dels pares o representants legals dels menors a qui les denúncies feien referència per a la publicació de les seves imatges en obert a internet. Així mateix, es requeria a l'Escola que informés de la persona autoritzada del centre (càrrec) per a publicar imatges a Internet, i si els suports o dispositius mòbils (com ara una tauleta) en què s'emmagatzemen les imatges dels alumnes, sortien fora del recinte escolar. En cas de resposta afirmativa, es demanava a l'Escola que informés si havia efectuat un anàlisi de riscos per determinar les mesures a aplicar per garantir la seguretat de les dades respecte els dispositius que surten fora del local.

5. En data 14/11/2019, l'Escola va respondre el requeriment esmentat a través d'escrit en què exposava el següent:

- Que *“tan bon punt es va tenir coneixement de que estaven publicades les imatges que ens ocupen es van despenjar, si les famílies ens ho haguessin fet saber ho haguéssim fet abans. Reconeixem el nostre error en la confiança de que els mestres ho revisaven acuradament, (...). A partir d'ara, el material multimèdia que es pengi a la plana web de l'Escola es publicarà directament sense passar per cap plataforma en obert (com youtube) com fins ara”*.

- Que *“Les planes webs (Nodes) avui en dia són un element imprescindible en el coneixement i difusió dels centres educatius, permeten crear una comunicació directa amb les famílies. (...).El fet de fer-ho en obert, és per facilitar l'accés de totes les famílies de manera que ningú trobi cap dificultat per poder seguir fàcilment els diferents continguts.”*

- Que en relació a si es disposava del consentiment per penjar les imatges dels tres alumnes menors d'edat *“Hem de reconèixer que la família havia signat el seu NO consentiment a la publicació de les imatges dels seu fill, i en tots els casos creïem que es*

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

revisava rigorosament la possibilitat de que hi aparegués, tot i que en algun cas sembla ser que no es va realitzar acuradament.”

- Que “A la nostra escola fins ara, tot el claustre és administrador del Nodes i per tant tothom està autoritzat a penjar les imatges, ja que qualsevol mestre/a pot enregistrar activitats que consideri interessants. Tot i això el Coordinador TAC del centre és qui en major mesura, edita i revisa les imatges. A partir d'ara es limitarà l'administració i per tant qui penjarà continguts a la plana web serà la direcció del centre i el coordinador TAC, per tal d'assegurar-nos que no torni a passar.”

- Que “Els enregistraments es fan amb les tauletes del centre, que al final del dia es deixen connectades al seu lloc (Magatzem TAC) per tal que les imatges puguin anar pujant als núvols del centre, accessibles només amb usuari i contrasenya, de manera que si algun mestre vol aprofitar hores no lectives (horari no escolar i/o vacances, ja que en horari escolar normalment no els queda temps) pugui accedir des de qualsevol ordinador com a administrador i gestionar allò que calgui de la plana del Nodes. En cap cas els mestres s'emporten les tauletes a casa”.

6. En data 23/04/2020 des de l'Àrea d'Inspecció es va verificar que, tal i com havia indicat l'Escola, ja no constaven publicats els vídeos controvertits a la pàgina web de l'Escola ni al canal *YouTube*. No obstant, les fotografies que s'havien publicat a través de l'adreça URL (...)*google.photos/share*, continuaven publicades en obert.

7. En data 08/06/2020, la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades va acordar iniciar un procediment sancionador contra l'Escola (...)per una presumpta infracció prevista a l'article 83.5.a), en relació amb l'article 5.1.a); tots ells del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes (en endavant, RGPD). Aquest acord d'iniciació es va notificar a l'entitat imputada en data 01/07/2020.

8. L'acord d'iniciació explicitava els motius pels quals no es va efectuar cap imputació respecte d'altres fets denunciats. Respecte d'això, a l'apartat de fets denunciats no imputats a l'acord d'iniciació s'exposava que de la informació i documentació aportada no s'hauria constatat que cap dels suports o dispositius mòbils (com ara una tauleta) en què s'emmagatzemen les imatges dels alumnes, haguessin sortit fora del recinte escolar, i en aquest sentit, d'acord amb la informació donada per l'Escola, les imatges estarien allotjades en espais d'emmagatzematge virtuals – l'emmagatzematge en núvol- que permet el seu tractament sense necessitat de treure de l'Escola cap dispositiu físic. A aquest respecte doncs, no resultaria acreditat que els fets denunciats aquí referenciats fossin constitutius d'alguna de les infraccions previstes a l'RGPD i a la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (LOPDGDD).

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

9. A l'acord d'iniciació es concedia a l'entitat imputada un termini de 10 dies hàbils, comptadors a partir de l'endemà de la notificació, per formular al·legacions i proposar la pràctica de proves que considerés convenientes per defensar els seus interessos.

10. En data 09/07/2020, l'entitat va formular al·legacions a l'acord d'iniciació, i va aportar amb el seu escrit, una impressió de pantalla de les dues úniques fotografies que encara consten publicades a la plataforma *google.photos/share* i en el lateral de la imatge s'informa que la dita publicació va ser "compartida" per una de les persones aquí denunciants.

11. En data 17/09/2020, la persona instructora d'aquest procediment va formular una proposta de resolució, per la qual proposava que la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades amonestés l'Escola (...) com a responsable d'una infracció prevista a l'article 83.5.a) en relació amb l'article 5.1.a), tots ells de l'RGPD.

Aquesta proposta de resolució es va notificar en data 25/09/2020 i es concedia un termini de 10 dies per formular al·legacions.

12. El termini s'ha superat amb escreix i no s'han presentat al·legacions.

Fets provats

A partir del conjunt de les actuacions practicades en aquest procediment, es consideren com a fets provats els següents.

L'Escola (...) va publicar a través de la seva pàgina web, així com al Canal *YouTube*, vídeos que contenien imatges d'alumnes menors d'edat enregistrats durant diferents activitats escolars, en els quals hi figuraven els fills de les persones aquí denunciants, sense comptar amb el consentiment dels representants legals ni cap altra base jurídica que ho empari. Aquests vídeos van estar disponibles a l'abast de qualsevol persona amb connexió a internet durant un temps indeterminat, però com a mínim fins el 25/10/2019, data en què l'Escola els va retirar quan va tenir coneixement de les denúncies a través del requeriment efectuat per aquesta Autoritat.

L'Escola també va publicar fotografies a través de l'adreça URL "(...)google.photos/share". Aquestes imatges ja han estat retirades, llevat de dues fotografies que continuen publicades en obert a través d'aquesta plataforma, però que segons la informació vinculada a la publicació, són imatges que haurien estat compartides públicament per una de les persones aquí denunciants, i no per l'Escola.

Fonaments de dret

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

1. Són d'aplicació a aquest procediment el que preveuen l'LPAC, i l'article 15 del Decret 278/1993, segons el que preveu la DT 2a de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades. De conformitat amb els articles 5 i 8 de la Llei 32/2010, la resolució del procediment sancionador correspon a la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

2. L'entitat imputada no ha formulat al·legacions a la proposta de resolució, però sí que ho va fer a l'acord d'iniciació. Respecte d'això, es considera oportú reiterar a continuació el més rellevant de la resposta motivada de la persona instructora a aquestes al·legacions.

En primer lloc, cal assenyalar que les al·legacions que l'entitat imputada va formular davant l'acord d'iniciació, no són al·legacions en sí mateixes tendents a desvirtuar els fets que van motivar la incoació del procediment ni qüestionar la qualificació jurídica establerta a l'acord d'iniciació.

En aquest sentit, les al·legacions presentades per l'entitat se centraven a exposar les mesures correctores implementades quan van tenir coneixement de les denúncies formulades arran dels requeriments efectuats per aquesta Autoritat, i amb la notificació de l'acord d'iniciació.

A aquest respecte, exposaven que *“es van retirar totes les imatges i enllaços que permetien accedir a aquestes fotografies i vídeos”* i *“s'ha limitat les persones que podrien accedir com a administradors a l'hora de pujar imatges”* i que a partir d'ara *“tot el material multimèdia que es pengi a la pàgina web de l'Escola es publicarà directament sense passar per cap plataforma en obert (com youtube)”*. També, l'entitat afegia que les mesures correctores havien estat informades a les persones aquí denunciants, les quals haurien manifestat la seva conformitat, i que arran dels fets denunciats, s'havia aprovat un protocol a seguir per les publicacions d'imatges dels alumnes. Així les coses, l'entitat imputada no qüestionava els fets que se li imputaven en l'acord d'inici.

Assentat l'anterior, escau valorar positivament l'actuació de l'Escola per retirar totes aquelles imatges i vídeos publicats a la pàgina web de l'Escola, al canal *YouTube* en obert, i a l'adreça URL *“(…)google.photos/share”*, les quals no comptaven amb el consentiment dels responsables legals dels menors que hi sortien enregistrats. En relació amb les dues fotografies que segueixen publicades en obert a la plataforma per compartir fotografies *“(…)google.photos/share”*, l'entitat va aportar documentació de la qual s'infereix que la imatge publicada la va compartir una de les persones aquí denunciants, i no l'Escola. En aquest sentit, es considera que les mesures implementades pel centre destinades a donar compliment a l'RGPD i a l'LOPDGDD han estat suficients.

Dit això, també és necessari puntualitzar que l'adopció de mesures per corregir els efectes de la infracció no desvirtuen els fets imputats, ni tampoc modifiquen la seva qualificació jurídica.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

3. En relació amb els fets descrits a l'apartat de fets provats, cal acudir a l'article 5 del RGPD, relatiu als principis del tractament, que al seu apartat 1 lletra a), preveu que les dades personals han de ser tractades *"de manera lícita, leal y transparente en relación con el interesado ("licitud, lealtad y transparencia")*.

En aquest sentit, l'RGPD disposa que tot tractament de dades personals ha de ser lícit (article 5.1.a)) i, en relació amb això, estableix un sistema de legitimació del tractament de dades que es fonamenta en la necessitat de que concorri alguna de les bases jurídiques establertes al seu article 6.1.

A aquest respecte, cal tenir en compte que la controvertida publicació de les imatges i vídeos a la pàgina web de l'Escola, al canal *YouTube* en obert, i a l'adreça URL per compartir fotografies *"(...)google.photos/share"*, es va fer sense el consentiment dels responsables legals dels menors que hi surten enregistrats, atès que es tracten de menors amb una edat inferior als 14 anys. Aquesta manca de consentiment ha estat admesa per l'Escola expressament en la fase d'investigació que ha precedit la incoació d'aquest procediment sancionador, en donar resposta al requeriment d'informació que se li havia formulat. Així mateix, cal assenyalar que el tractament de dades efectuat amb la publicació de les imatges i vídeos controvertits tampoc trobaria cobertura en alguna de les altres habilitacions previstes a l'article 6 de l'RGPD, que al seu torn, tampoc han estat invocades per l'entitat denunciada.

Tal com indicava la persona instructora, durant la tramitació d'aquest procediment s'ha acreditat degudament el fet descrit a l'apartat de fets provats, que es considera constitutiu de la infracció prevista a l'article 83.5.a) de l'RGPD, que tipifica com a tal la vulneració de *"los principios básicos para el tratamiento (...)"*.

La conducta que aquí s'aborda s'ha recollit com a infracció molt greu a l'article 72.1.a) de l'LOPDGDD), en la forma següent: *"El tratamiento de datos personales vulnerando los principios y garantías establecidos en el artículo 5 del Reglamento (UE) 2016/679"*, en relació amb el principi de llicitud establert a l'article 5.1.a) del mateix RGPD.

4. L'article 77.2 LOPDGDD disposa que, en el cas d'infraccions comeses pels responsables o encarregats enumerats a l'art. 77.1 LOPDGDD, l'autoritat de protecció de dades competent:

"(...) ha de dictar una resolució que les sancioni amb una amonestació. La resolució ha d'establir així mateix les mesures que escaigui adoptar perquè cessi la conducta o es corregeixin els efectes de la infracció que s'hagi comès.

La resolució s'ha de notificar al responsable o encarregat del tractament, a l'òrgan del qual depengui jeràrquicament, si s'escau, i als afectats que tinguin la condició d'interessat, si s'escau."

En termes similars a l'LOPDGDD, l'article 21.2 de la Llei 32/2010, determina el següent:

"2. En el cas d'infraccions comeses amb relació a fitxers de titularitat pública, el director o directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades ha de dictar una resolució que declari la infracció i estableixi les mesures a adoptar per a corregir-ne els efectes. A més, pot proposar, si escau, la iniciació d'actuacions disciplinàries d'acord amb el que estableix la legislació vigent sobre el règim disciplinari del personal al servei de les administracions públiques. Aquesta resolució s'ha de notificar a la persona responsable del fitxer o del tractament, a l'encarregada del tractament, si escau, a l'òrgan del qual depenguin i a les persones afectades, si n'hi ha".

En el present cas, esdevé innecessari requerir mesures correctores dels efectes de la infracció atès que l'entitat ja ha retirat totes les imatges i vídeos que havien publicat en obert per internet sense el previ consentiment, tal i com ha constatat aquesta Autoritat. Pel que fa a les dues fotografies que continuen publicades a través de la plataforma per compartir imatges (...)*google.photos/share*, cal indicar que no escau requerir mesures correctores dirigides a l'Escola, doncs de la documentació aportada per l'entitat s'infereix que la persona que hauria compartit la imatge públicament seria una de les persones denunciants, i per tant, n'és la persona facultada per poder despenjar les controvertides imatges.

Resolució

Per tot això, resolc:

1. Amonestar l'Escola (...) com a responsable d'una infracció prevista a l'article 83.5.a) en relació amb l'article 5.1.a), ambdós de l'RGPD.

No cal requerir mesures correctores per corregir els efectes de la infracció, de conformitat amb el que s'ha exposat al fonament de dret 4rt.

2. Notificar aquesta resolució a l'Escola (...).

3. Comunicar la resolució que es dicti al Síndic de Greuges, de conformitat amb el que preveu l'article 77.5 de l'LOPDGDD.

4. Ordenar que es publiqui aquesta resolució al web de l'Autoritat (apdcat.gencat.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, l'entitat imputada pot interposar, amb caràcter potestatiu, un recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar des de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveuen l'article 123 i següents de l'LPAC. També pot interposar directament un recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius, en el termini de dos mesos a comptar des de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Si l'entitat imputada manifesta a l'Autoritat la seva intenció d'interposar un recurs contenciós administratiu contra la resolució ferma en via administrativa, la resolució se suspendrà cautelarment en els termes previstos a l'article 90.3 de l'LPAC.

Igualment, l'entitat imputada pot interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per defensar els seus interessos.

La directora,